

UZASADNIENIE

Decyzją numer (...) z dnia 20 listopada 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. określił, że podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia **R. C.** jako pracownika za miesiąc luty 2010 r. wynosi : na ubezpieczenia społeczne 1 585,35 zł , a na ubezpieczenie zdrowotne 1 368,00 zł . Płatnik składek naliczył natomiast składki na ubezpieczenia społeczne od kwoty 1 317,00 zł , a na ubezpieczenie zdrowotne 1 136,43 zł. W decyzji wskazano ,że wynagrodzenie jako otrzymał wnioskodawca wyniosło 1 585,35 zł łącznie z ekwiwalentem.

/decyzja w aktach ZUS dotyczących R. C./

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 19 grudnia 2013 roku złożył w imieniu płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w Ł. prezes zarządu. Odwołujący argumentował, że wypłacone świadczenie zwane ekwiwalentem spełniało łącznie wymagane prawem warunki do jego wypłaty bez potrącania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

/odwołanie - k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie , która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 17 stycznia 2014 r. organ rentowy wniósł o jej oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji. Dodatkowo Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż z ustaleń kontroli wynika ,że z tytułu umowy o pracę R. C. otrzymał w lutym 2010 r. wynagrodzenie w kwocie 1 583,35 zł brutto łącznie z ekwiwalentem.

/odpowiedź na odwołanie – k. 2-4 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 3 lutego 2003 roku. Wspólnikami spółki są Związek (...) – Zarząd Główny posiadający 51 udziałów oraz Związek (...) Oddział w Ł. posiadający 49 udziałów. Zarząd spółki stanowi J. B. – prezes zarządu. Przedmiotem działalności tego przedsiębiorcy jest m.in. działalność detektywistyczna i ochroniarska oraz działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zielonych.

/bezsporne/

Spółka zajmuje się usługami w zakresie fizycznej ochrony, konwojowania, monitorowania sygnałów oraz usługami porządkowymi. Przedsiębiorstwo w zakresie swojej działalności zawiera umowy na usługi ochroniarskie z różnymi podmiotami w drodze przetargów, są to głównie podmioty takie jak sądy, urzędy skarbowe, urzędy pracy, urzędy miast, a także zakład ubezpieczeń społecznych. O wyborze oferenta decyduje cena, dlatego odwołująca się Spółka kalkuluje je na jak najniższym poziomie.

/bezsporne/

W dniach od 25 maja do 3 czerwca 2013 r. oraz od 18 do 27 czerwca 2013 r. u płatnika składek przeprowadzono kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest ZUS oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, w wyniku czego sporządzono protokół kontroli.

/bezsporne/

Z tytułu umowy o pracę R. C. otrzymał w lutym 2010 r. wynagrodzenie w kwocie 1 583,35 zł brutto łącznie z ekwiwalentem.

/ustalenia kontrolne w aktach ZUS/

W trakcie przeprowadzonej kontroli pracownicy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. oświadczyli, że sprzęt komputerowy oraz telefony są ich własnością. Z wyjaśnień pracodawcy nie wynika, ani wartość używanych sprzętów, ani stopień ich zużycia w trakcie używania co uniemożliwia określenie racjonalnego związku wypłaconych kwot do poniesionych wydatków.

/ustalenia kontrolne w aktach ZUS/

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentacji zawartej w aktach rentowych oraz dokumentów przedstawionych w trakcie postępowania sądowego. Wskazać również należy, że skarżący w niniejszym postępowaniu w żaden sposób nie podważył ustaleń organu rentowego będących podstawą wydanej decyzji. Podnieść należy, że nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) /por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, opubl. OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662/.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 i 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 roku (tekst jednolity Dz.U z 2015 r. poz.121 z późn.zm) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 (to jest przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia), jeżeli w umowie określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2.

Natomiast w art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 26 lipca 1991 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. Nr 361) wskazano, że za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń (...).

W myśl art. 13 ust. 8 pkt a w/w ustawy za przychody z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, uważa się przychody z tytułu wykonywania usług, na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, uzyskiwane wyłącznie od osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, osoby prawnej i jej jednostki organizacyjnej oraz jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej.

W art. 21 ust. 1 analizowanej ustawy wymieniono zwolnienia przedmiotowe podatku dochodowego i tak zgodnie z pkt 13, wolne od podatku są „ekwiwalenty pieniężne za używanie przez pracowników przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące ich własność”.

Stosownie do treści § 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. (Dz. U. z 1998 r. Nr 161 poz. 1106 ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zwanych dalej "składkami", stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągniany przez pracowników u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887), zwanej dalej "ustawą" oraz § 2.

Przywołany wyżej § 2 ust 1 enumeratywnie wymienia przychody wyłączone z podstawy wymiaru składek, którymi między innymi jest wartość świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz ekwiwalenty za te świadczenia wypłacane zgodnie z przepisami wydanymi przez Radę Ministrów lub właściwego ministra, a także ekwiwalenty pieniężne za pranie odzieży roboczej, używanie odzieży i obuwia własnego zamiast roboczego oraz wartość otrzymanych przez pracowników bonów, talonów, kuponów lub innych dowodów uprawniających do otrzymania na ich podstawie napojów bezalkoholowych, posiłków oraz artykułów spożywczych, w przypadku, gdy pracodawca mimo ciążącego na nim obowiązku wynikającego z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, nie ma możliwości wydania pracownikom posiłków i napojów bezalkoholowych (pkt 6), ekwiwalenty pieniężne za użyte przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, będące własnością pracownika (pkt 9), a także diety i inne należności z tytułu podróży służbowej pracownika - do wysokości określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju, z zastrzeżeniem pkt 17 (pkt 15).

Na podstawie zaś § 5 ust. 2 cytowanego wyżej Rozporządzenia § 2 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu podstawy wymiaru składek członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Ponadto zważyć należy, iż w § 2 ust. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 78 poz. 465) dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w ustawie, zwanym dalej „raportem korygującym”, oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w ustawie, zwanej dalej „deklaracją korygującą”, uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat – od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy – stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył wysokość ustalonej w skarżonych decyzjach miesięcznej podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne - w odniesieniu do zainteresowanego R. C. za miesiąc luty 2010 roku. Przedmiotem sporu było uwzględnienie przez organ rentowy w podstawie wymiaru kwot ekwiwalentu za używanie odzieży, sprzętu BHP i urządzeń w postaci telefonu i komputera stanowiących własność pracownika.

Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie o sygn. III AUa 568/12, w którym wskazano, że z uwagi na to, że wyłączenia świadczeń z podstawy wymiaru stanowią odstępstwo od zasady oskładkowania wszelkiego rodzaju przychodów ze stosunku pracy, okoliczności mające wpływ na wysokość wyłączenia muszą być postrzegane ściśle i odpowiednio udokumentowane. Sąd Apelacyjny podkreślił, iż ustawa o podatku dochodowym nie zakreśla kwotowych granic ekwiwalentu, to jednak orzecznictwo sądowe, w tym orzecznictwo administracyjne, wypracowało kryteria określenia wielkości ekwiwalentu

objętego zwolnieniem. I tak znaczenie ma rodzaj, wartość, częstotliwość wykorzystywania sprzętu pracownika na potrzeby pracodawcy, stopień zużycia sprzętu. Kwotę wypłaty ustala się, jako odpowiadającą wartości użyczenia rzeczy z punktu widzenia racjonalnie działającego pracodawcy. Ekwiwalent z definicji językowej to rzecz równa innej wartości, równoważnik. Zatem zwolnienie dotyczy kwoty pieniężnej odpowiadającej wartości używania przez pracownika swojego sprzętu do wykonywania pracy. W celu oszacowania tej wartości pracodawca ustalić musi szereg elementów składających się na określenie kwoty ekwiwalentu np. ilość roboczogodzin, wartość jednej takiej godziny używania sprzętu, normy zużycia itp. Świadczenie to nie może być bowiem traktowane jako ryczałt, bez żadnej kalkulacji, skoro ustawa o podatku dochodowym rozróżnia pojęcie ekwiwalentu pieniężnego od pojęcia ryczałtu (zob. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 13 marca 2007 r., I SA/Wr 59/07, LEX nr 486464). Kwoty przekraczające równowartość korzystania ze sprzętu nie stanowią ekwiwalentu wolnego od składek, podlegają oskładkowaniu jako przychód ubezpieczonego ze stosunku pracy.

Jak wynika natomiast z poczynionych przez Sąd ustaleń, płatnik składek wypłacił zainteresowanemu R. C. w miesiącu lutym 2010 roku ponad wynagrodzenia zasadnicze ekwiwalenty.

W konsekwencji w rozpatrywanej sprawie płatnik składek nie przedstawił dowodów na dokonanie jakiegokolwiek kalkulacji wartości ekwiwalentu za pranie odzieży roboczej przez zainteresowanych, a tym bardziej za używanie sprzętu komputerowego, czy telefonów. Ciężar udowodnienia, że sporne kwoty wypłacone zainteresowanemu podlegają zwolnieniu od składek spoczywa przede wszystkim na płatniku składek, zatem powinien on liczyć się z koniecznością wykazania za pomocą dokumentów, że istniały podstawy do wypłaty ekwiwalentu i że wypłacone świadczenie ma właśnie taki charakter.

W związku z powyższym Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie zaskarżonych w niniejszym postępowaniu decyzji dokonał prawidłowego wyliczenia miesięcznych podstaw wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne – ubezpieczonego R. C..

Z tych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. 1 wyroku.

Stosownie do wyniku postępowania na podstawie przepisu art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd obciążył (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w łącznej kwocie 120,00 złotych. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika organu rentowego Sąd ustalił w oparciu o § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. , poz. 490 ze zm.).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.